

# Förskolan Rynningeåsen Trygghetsplan

Läsår: 16/17

## Innehållsförteckning

1. Grunduppgifter .....	3
1.1 Verksamhetsformer som omfattas av planen .....	3
1.2 Ansvariga för planen .....	3
1.3 Vår vision .....	3
1.4 Planen gäller från .....	4
1.5 Planen gäller till .....	4
1.6 Läsår .....	4
1.7 Barnens delaktighet .....	4
1.8 Vårdnadshavarnas delaktighet .....	4
1.9 Personalens delaktighet .....	5
1.10 Förankring av planen .....	5
2. Utvärdering .....	6
2.1 Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats .....	6
2.2 Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan .....	6
2.3 Resultat av utvärderingen av fjolårets plan .....	6
2.4 Årets plan ska utvärderas senast .....	6
2.5 Beskriv hur årets plan ska utvärderas .....	6
2.6 Ansvarig för att årets plan utvärderas .....	6
3. Främjande insatser .....	7
4. Kartläggning .....	10
4.1 Kartläggningsmetoder .....	10
4.2 Områden som berörs i kartläggningen .....	10
4.3 Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen .....	10
4.4 Hur personalen har involverats i kartläggningen .....	10
4.5 Resultat och analys .....	10
5. Förebyggande åtgärder .....	12
6. Rutiner för akuta situationer .....	13
6.1 Policy .....	13
6.2 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling .....	13
6.3 Personal som barn och föräldrar kan vända sig till .....	14
6.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn .....	14
6.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal .....	14
6.6 Rutiner för uppföljning .....	14
6.7 Rutiner för dokumentation .....	15
6.8 Ansvarsförhållande .....	15

# 1. Grunduppgifter

## 1.1 Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskolan Rynningeåsen

## 1.2 Ansvariga för planen

### Huvudmans ansvar

Örebro kommun är den som är ansvarig för att verksamheten uppfyller sina skyldigheter enligt de lagstiftningar som berör likabehandling. Det är viktigt att ha en tydlig ansvars-fördelning i verksamheten och i planen beskriva hur ansvarsfördelningen ser ut.

### Förskolechefens ansvar

På plats i verksamheten är det förskolechefen som enligt lag är ansvarig för att:

- se till att all personal, barn och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter, att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna samt kränkande behandling
- om verksamheten får kännedom om diskriminering eller kränkande behandling, se till att utredning görs och åtgärder vidtas
- se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och kränkande behandling
- årligen upprätta, utvärdera och revidera en trygghetsplanen i samarbete med personal, barn och om möjligt även vårdnadshavare.

## 1.3 Vår vision

### Verksamhetens vision för trygghetsarbetet:

På förskolan Rynningeåsen ska alla känna sig välkomna och delaktiga, känna trygghet och ha inflytande över sin vardag i samspel med andra. Vårt arbetssätt ska spegla allas lika värde. Vi ser olikheter som en tillgång oavsett bakgrund, levnadsätt, religion, kultur, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Vår uppgift är att ge barnen redskap så de kan möta framtiden och den värld de lever i.

*”Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön,*

*etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, ” (Lpfö98/10)*

## 1.4 Planen gäller från

2016 -12-20

## 1.5 Planen gäller till

2017-10-31

## 1.6 Läsår

16/17

## 1.7 Barnens delaktighet

Det är barnens rättighet att vara delaktiga i trygghetsarbetet. De ska bland annat delta i arbetet med att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen.

Delaktigheten ska anpassas efter barnens ålder och mognad. (Se förordning 2006:1 083). Det är nödvändigt att systematiskt kartlägga nuläget och göra en analys av resultatet för att kunna förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på bästa sätt.

### **Barnen medverkar utifrån ålder och mognad i kartläggningen av nuläget genom att:**

- All personal är lyhörd och fångar upp samspel och samtal mellan barn-barn och vuxna-barn gällande diskriminering och kränkande behandling.
- Pedagoger och vårdnadshavare har dagliga möten.
- samtal med barn i samband med utvecklingssamtal
- Pedagogerna förebyggande diskriminering och/eller kränkande särbehandling genom att ta tag i situationen när den uppstår.

Barnet har rätt att få stöd och hjälp när det känner sig kränkt. Barns upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem barnet än kontaktar i verksamheten så har den rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande.

## 1.8 Vårdnadshavarnas delaktighet

Under våren gjordes en egen föräldraenkät där en del frågor bestod av trygghetsfrågor. Under utvecklingssamtalen med vårdnadshavarna pratar vi även trygghetsfrågor. Planen finns tillgänglig på alla avdelningar och publiceras även på Unikum och kommunens hemsida.

## 1.9 Personalens delaktighet

### Personalens ansvar

All personal i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och att motverka diskriminering och kränkande behandling. Det är viktigt att komma ihåg att det inte bara är den pedagogiska personalen som omfattas utan även annan personal till exempel vaktmästare, lokalvårdare och kökspersonal.

### Personalens roll och ansvar i vår verksamhet är att:

- följa verksamhetens trygghetsplan
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som förekommer
- ha kunskap och förståelse för vad som är diskriminering och annan kränkande behandling
- barn blir tagna på allvar och lyssnade på om sina upplevelser
- åtgärder vidtas då diskriminering eller kränkande behandling upptäcks eller misstänks
- dokumentera misstänkt upptäckt av diskriminering och annan kränkande behandling samt anmäla detta till förskolechef.

## 1.10 Förankring av planen

Trygghetsarbetet ska bedrivas på ett målinriktat och planerat sätt. Förskolan ska ha klara och tydliga mål för sitt trygghetsarbete.

Blir informerade att planen finns att läsa på Unikum, hemsida och i avdelningarnas hallar på förskolan.

## 2. Utvärdering

### 2.1 Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

I vår verksamhet följer vi upp och utvärderar trygghetsplanens innehåll på följande sätt: Trygghetsplanen följs upp i samband med reflektion i arbetslag. Vårdnadshavare görs delaktiga i utvärderingen av trygghetsplanen. Ny trygghetsplan upprättas varje år i samband med att årets arbetsplan skrivs.

### 2.2 Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Förskolechef och all personal

### 2.3 Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Revidering av den gamla planen

### 2.4 Årets plan ska utvärderas senast

Senast i juni 2017.

### 2.5 Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Trygghetsplanen följs upp i samband med reflektion i arbetslag. Vårdnadshavare görs delaktiga i utvärderingen av trygghetsplanen genom bl.a. brukarenkät. Ny trygghetsplan upprättas varje år i samband med att årets arbetsplan skrivs.

### 2.6 Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechef

## 3. Främjande insatser

### Namn

Främja likabehandling oavsett kön, könsidentitet och könuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, kränkande behandling och ålder.

### Områden som berörs av insatsen

#### Kön

Förskolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Förskolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av barn. Att arbeta med åtgärder när det gäller kön är att arbeta för en jämställd verksamhet där barn oavsett kön har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla områden.

#### Könsidentitet och könuttryck

Vid naturliga sammanhang och frågeställningar från barnen som berör diskrimineringsgrunden prata om den. Vara öppna för när barnen i lek väljer att klä ut sig i olika kläder och gå in i olika roller.

#### Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung. Var och en har rätt att bejaka sin etniska tillhörighet. Du kan ha flera etniska tillhörigheter.

#### Religion och annan trosuppfattning

Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen.

Begreppet *annan trosuppfattning* innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en annan livsåskådning som anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

#### Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Det kan vara till exempel dyslexi, ADHD, diabetes, rörelsehinder, CP-skada, hörsel- eller synnedsättning.

Däremot omfattas inte tillfälliga tillstånd som till exempel brutna ben. Kom ihåg att försöka skapa individuella lösningar för att möjliggöra allas delaktighet oavsett funktionshinder.

#### Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet, heterosexuallitet.

Verksamheten har ett ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till våra barn. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

### **Kränkande behandling**

Förskolan ska också förebygga och förhindra det som i lagen benämns som *kränkande behandling* (6 kap. skollagen). Kränkande behandling är ett beteende som kränker barns värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Tanken är att begreppet ska täcka in alla former av kränkande behandling. Det kan vara mobbning, men även enstaka händelser.

### **Ålder**

När vi planerar aktiviteter ska vi inte enbart planera utifrån ålder utan också ta hänsyn till intresse och mognad.

### **Mål och uppföljning**

Att all verksamhet på förskolan ska genomsyras av ett genusperspektiv. Alla barn på förskolan ska ha samma förutsättningar att utvecklas utifrån varje enskilt behov, oavsett kön. Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och kränkningar på grund av etnisk tillhörighet. Förskolan ska även förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning, diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder. Verksamheten ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Förskolan ska förebygga och förhindra det som i lagen benämns som kränkande behandling.

### **Insats**

Vi når målen genom att möta barnen utifrån var och ens behov oavsett kön och arbetar för att motverka traditionella könsmonster och utifrån vår utomhusprofil möter barnen natur och miljö som är naturligt könsneutralt. Normer och värderingar förmedlas utifrån allas lika värde, pedagogerna visar intresse för andra religioner på förskolan. Verksamheten bedrivs utifrån barns olika behov och den pedagogiska miljön anpassas så barnet kan vara delaktig efter sin egen förmåga. Pedagogerna samtalar med barnen kring kränkande behandling, arbetar med vår värdegrund hur man behandlar andra och vår natur. Speciellt så granskar pedagogerna sin egen roll och förhållningssätt.

### **Ansvarig**

Förskolechef och alla personal

### **Datum när det ska vara klart**



Ständigt pågående arbete

## 4. Kartläggning

### 4.1 Kartläggningsmetoder

Det är nödvändigt att systematiskt kartlägga nuläget och göra en analys av resultatet för att kunna förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på bästa sätt.

**Mål:**

Att förskolan får kunskap om förekomst av diskriminering och annan kränkande behandling så fort som möjligt för att direkt kunna vidta åtgärder.

De åtgärder vi vidtar är dagliga möten med vårdnadshavare, lyhörda pedagoger som är uppmärksamma på handlingar och bemötandet i barngruppen. Vi lyssnar på barns och vuxnas språkbruk, dagliga möten och samtal med barnen. Vi erbjuder utvecklingssamtal med vårdnadshavare en gång per år. Vi följer upp barntillbud. Vid behov har vi samtal med barn- och elevhälsan/specialpedagog. Två gånger per termin på reflektionstid har vi gemensam reflektion kring trygghetsplanen i arbetslagen.

### 4.2 Områden som berörs i kartläggningen

Kartläggningen berör dels den fysiska miljö barnen vistas i, uppdelat i ute- och inomhusmiljö men också rutinsituationer, samspel samt vårdnadshavares/barns perspektiv. Hänsyn tas till de olika diskrimineringsgrunderna samt kränkande behandling.

### 4.3 Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Föräldrarna görs delaktiga via utvecklingssamtal och föräldramöte där vi delger tankar och efterfrågar deras synpunkter.

### 4.4 Hur personalen har involverats i kartläggningen

Genom att vi har gemensam reflektion kring trygghetsplanen på reflektionstid två gånger per termin.

### 4.5 Resultat och analys

Då vi samtalar kring trygghetsplanen i olika forum, så som Apt, reflektionstid och

”fredagsmöten” där olika scenarier tas upp för diskussion och hur vi kan utveckla och förbättra i vår verksamhet sker det ett kontinuerligt trygghetsarbete för att barn och vuxna ska känna sig trygga på förskolan. Genom att det ständigt sker en process och dialog med barnen i vår vardag kring olika dilemman skapar vi tillsammans en vad vi upplever, trygg barngrupp och trygga individer.

## 5. Förebyggande åtgärder

### Förebyggande åtgärder: ute

#### Områden som berörs av åtgärden

Trygghet och säkerhet för alla barn i verksamheten. Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller köns uttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

#### Mål och uppföljning

Pedagogerna ska vara nära barnen, där de är.  
Vi följer upp arbetet kontinuerligt på fredagsmötena

#### Åtgärd

Spridning av pedagoger i vår uteverksamhet. Vi förtydligar detta i vår ”förhållningssätt på gården”

#### Motivera åtgärd

Kartläggningen visar att vi har många tillfällen under dagen där vi behöver hitta strukturer och rutiner för hur vi följer barnen och är där barnen är, t ex vid lämning/hämtning, i deras lek och när avdelningarna övergår till respektive avdelning från att varit helgrupp på morgonen och när vi återgår till att vara helgrupp på eftermiddagen.

#### Ansvarig

All personal och förskolechef

#### Datum när det ska vara klart

Juni 2017

### Förebyggande åtgärder: Inne

#### Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller köns uttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

#### Mål och uppföljning

Pedagogerna ska vara nära barnen, där de är, oavsett om verksamheten sker ute eller inne.  
Vi följer upp arbetet kontinuerligt på reflektionstid.

## Åtgärd

Varje arbetslag skriver en aktivitetsplan utifrån sin verksamhet med rutiner som säkrar de situationer som barngruppen möter utifrån dess sammansättning och ålder. Vi finns närvarande i barns aktivitet/lek inomhus.

## Motivera åtgärd

Kartläggningen visar att vi har många tillfällen under dagen där vi behöver hitta strukturer och rutiner för hur vi följer barnen och är där barnen är, t ex i övergångar mellan ute och inne eller olika aktiviteter. Detta för att minska risken för kränkande behandling.

## Ansvarig

All personal och förskolechef

## Datum när det ska vara klart

Juni 2017

# 6. Rutiner för akuta situationer

## 6.1 Policy

Noll tolerans till alla former av handlingar som kan upplevas kränkande av det enskilda barnet.

## 6.2 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen är närvarande i barnens lek, sprider ut sig och har uppsikt över de rum, eller de utemiljöer barnen leker i.

Personalens schema anpassas efter barnens närvarotider för att genom detta kunna ha den bästa uppsikten över barnens lekmiljöer.

Personalen samspelar och deltar i barnens lek och kan genom detta upptäcka eventuella trakasserier och kränkningar.

### 6.3 Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och föräldrar kan vända sig direkt till all personal på avdelningen/förskolan eller direkt till förskolechef.

Letarna	019 - 21 4321
Spejarna	019 – 21 4311
Upptäckarna	019- 21 4333
Utforskarna	019- 21 4334
Äventyrarna	019 – 21 4335
Förskolechef Birgitta Rissve	019 – 21 3147

### 6.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

All personal har ett ansvar för att ingripa om de ser att en kränkande handling pågår. Den som upptäcker/får information om en upplevd kränkning anmäler skriftligt till förskolechefen. Förskolechef sänder en anmälan till huvudmannen med en beskrivning av händelsen. Förskolan anmäler på så sätt sig själv. Förskolan informerar berörda vårdnadshavare om händelsen.

Utredningen påbörjas. Den genomförs genom samtal med både den kränkte och den/de som har kränkt för att tydliggöra vad som har hänt samt genom samtala med de vuxna som har fått kännedom om samt anmält kränkningen. Samtalen sker med hänsyn till barnens ålder.

### 6.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Verksamhetschef föreslår vem som ska leda utredningen enligt följande. 1. Då anmälan innehåller påstående om att ett barn vid förskolan utsatt ett annat barn för kränkande behandling eller repressalier ska förskolechef föreslås. 2. Då anmälan innehåller påstående om att personal vid förskolan utsatt något barn för kränkande behandling ska verksamhetschef föreslås. 3. Då anmälan innehåller påstående om att förskolechef utsatt något barn för kränkande behandling eller repressalier ska förvaltningschef föreslås.

### 6.6 Rutiner för uppföljning

Efter att trakasserier eller en kränkning förekommit följer vi alltid upp händelsen. Beroende på omfattningen kan det ibland räcka med en kort avstämning, men har det varit något större träffas alla inblandade för att följa upp arbetet utifrån de åtgärder som vidtagits.

Ansvarig att göra uppföljningen är förskolechef tillsammans med den personal som utrett händelsen. Uppföljningen dokumenteras.  
För att följa upp om det finns något mönster i kränkningarna går all dokumentation igenom en gång om året i samband med utvärdering av årets trygghetsplan.

## 6.7 Rutiner för dokumentation

Så fort en händelse anmäls öppnar förskolechef en akt för ärendet. Där samlas alla handlingar som rör anmälan, utredning samt eventuella åtgärder. Utredningen ska innehålla uppgifter om när den inleddes och anledningen till det, beskrivning av ansvarsfördelningen samt en sammanfattning av de faktiska omständigheter som inträffat. Om utredande person anser att en kränkning inträffat, vilka åtgärder som måste vidtas för att den kränkande behandlingen ska upphöra och hur dessa ska följas upp och utvärderas. Slutredovisning sammanställs av den som leder utredningen med det innehåll som beskrivits ovan och förvaras i akten hos utredningsledaren samt delges nämnden.

## 6.8 Ansvarsförhållande

All personal har ett ansvar att ingripa om de ser att en eventuellt kränkande handling pågår. I första skedet försöker vi alltid reda ut situationen genom samtal med berörda. Räcker inte det övergår ansvaret till förskolechef/verksamhetschef som utreder kränkningen, vidtar lämpliga åtgärder och kontaktar dem som blir berörda av åtgärderna.